

ULOGA HEPATOCITA U METABOLIZMU LIPOPROTEINA

Senada Dimić
Medicinski fakultet u Kragujevcu

SAŽETAK

Lipoproteini su kompleksi lipida i jedne posebne grupe proteina, apoproteina. Lipoproteini su klasifikovani na osnovu dijametra, gustine i odnosa lipida i apoproteina na: hilomikrone, lipoproteine vrlo male gustine (VLDL), lipoproteine intermedijarnе gustine (IDL), lipoproteine male gustine (LDL) i lipoproteine velike gustine (HDL). HDL čestice učestvuju u transportu holesterola iz perifernih ćelija do jetre i steroidnih organa, gde se on dalje koristi za sintezu lipoproteina, žučnih kiselina, vitamina D i steroidnih hormona.

Apoproteini se prevashodno sintetišu u jetri i igraju veoma važnu ulogu u metabolizmu lipoproteina. Oni učestvuju u transportu hidrofobnih molekula lipida u plazmi. I posreduju u vezivanju lipoproteina za receptore na površini ćelijskih membrana. I čime se obezbeđuje ulaz lipoproteina u ćelije ciljnih organa i tkiva organizma, takođe učestvuju u aktivaciji ili inhibiciji enzima uključenih u metabolizam lipid-a.

Otprilike oko 9mg holesterola po kilogramu telesne težine se svakodnevno sintetiše u perifernim tkivima i doprema do jetre, gde se odvija njegov katabolizam. Jetra igra glavnu ulogu u otklanjanju viška holesterola koji se iz perifernih ćelija ugrađuje u cirkulišuće lipoproteine velike gustine.

Ključne reči: lipoproteini, apoproteini, metabolizam, hepatociti.